

**PREZES URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W ŁODZI**

90-051 Łódź, Al. Piłsudskiego 8
Tel. (0-42) 636-36-89, Tel/Fax (0-42) 636-07-12, Tel. Centrala (0-42) 636-72-11, wew. 259
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

Łódź, dnia 31 marca 2003 r.

RŁO/59-1/02/AK/PM/

D E C Y Z J A Nr RŁO 2/2003

Na podstawie art. 11 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.z 2000 r. Nr 122, poz. 1319, ze zm.), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko TOYA Spółka z o.o. ul Łąkowa 29, 90-554 Łódź i Multimedia Polska Spółka z o.o. ul. T. Wendy 7/9, 81-341 Gdynia, **nie stwierdza się** zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na podziale łódzkiego rynku zbytu usług telewizji kablowej i usług dostępu do internetu w sieci telewizji kablowej.

U z a s a d n i e n i e

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi (zwany dalej Urząd) postanowieniem z dnia 8 lipca 2002 r. wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe przeciwko TOYA Spółka z o.o. w Łodzi (zwana dalej TOYA) i Multimedia Polska Spółka z o.o. w Gdyni (zwana dalej Multimedia) w sprawie stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na zawarciu porozumienia dotyczącego podziału łódzkiego rynku zbytu usług telewizji kablowej i usług dostępu do internetu w sieci telewizji kablowej, co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.z 2000 r. Nr 122, poz. 1319, ze zm.)- zwana dalej ustawa o okik. Z informacji posiadanych przez Urząd wynikało, że TOYA i Multimedia będąc konkurentami na rynku lokalnym, w tym samym czasie wypowiedziały abonentom umowy o świadczenie usług na obszarach rynku, na których uprzednio przejęły wzajemnie do użytkowania sieć kablową. Wzajemne wyjście operatorów z tych obszarów rynku wiązało się z ujednoczeniem cen za usługi oferowane abonentom (k.1). Zachowanie operatorów mogło wskazywać na zawarcie porozumienia polegającego na podziale rynków zbytu, co jest objęte zakazem, o którym mowa w art. 5 ust.1 pkt 3 ustawy o okik.

A. Podstawowe fakty:

I. W postępowaniu wyjaśniającym Urząd ustalił:

(1)15 marzec 2002 r.

Toya podjęła decyzję o sprzedaży spółce Leasing Fabryczny Spółka z o.o. w Lublinie sieci kablowych na terenie dzielnicy Bałuty w Łodzi, do których przyłączeni byli abonenci zamieszkali na osiedlach Żubardź, Wielkopolska, Pojezierska (Berlinek), Liściasta (AiB), Koziny, Teofilów-Rogatki, Radogoszcz Wschód, Zielony Romanów (dowód: Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników TOYA - k. 619).

(2)23 kwiecień 2002 r.

(Tajemnica przedsiębiorstwa).

(3)23 kwiecień 2002

Leasing Fabryczny Spółka z o.o. w Lublinie i TOYA zawarły umowę kupna-sprzedaży sieci kablowej, o której mowa wyżej wraz z urządzeniem kanału zwrotnego umożliwiającego świadczenie usługi dostępu do internetu, z wyłączeniem modemów internetowych, (tajemnica przedsiębiorstwa) dowód: umowa k-ty 638-640).

(4)23 kwietnia 2002 r.

Multimedia Sieci Spółka z o.o. w Kaliszu (podmiot w 100% zależny od Multimedia) sprzedała MIK-ELE PLUS Spółka z o.o. w Łodzi (podmiot w 100% zależny od TOYA) sieci kablowe w dzielnicach Łodzi: Chojny na osiedlu Janów, Polesie na osiedlu Retkinia, Górna na osiedlach Milionowa, Ruda Beczkowa, Rokicie oraz Śródmieście (dowód: umowa k-ty 939-944).

(5)24 kwietnia 2002 r.

MIK-ELE PLUS Spółka z o.o. w Łodzi oddała zakupione w.w. sieci w dzierżawę TOYA na czas nieokreślony (dowód: umowa k-ty 758-796).

(6)24 kwietnia 2002 r.

TOYA i Multimedia zawarły umowę, w której TOYA zobowiązała się do wypowiedzenia z dniem 31 maja 2002 r. umów o świadczenie usług abonentom przyłączonym do sprzedanej sieci kablowej oraz do przekazania Multimedia do 30 kwietnia 2002 r. wykazu tych abonentów. Podobnie postanowiono w odniesieniu do usługi dostępu do internetu, w terminie uzgodnionym po pisemnym zawiadomieniu przez Multimedia o gotowości do świadczenia tej usługi (dowód umowa k.687).

(7)26 kwietnia 2002 r.

TOYA poinformowała zarządy spółdzielni mieszkaniowych o zamiarze rozwiązania umów z abonentami - członkami spółdzielni - przyłączonymi do sprzedanej sieci kablowej. W uzasadnieniu TOYA stwierdziła, że od dnia 1 czerwca 2002 r. nie będzie miała możliwości technicznych świadczenia tych usług. Jednocześnie TOYA poinformowała zarządy spółdzielni o możliwości świadczenia tych usług przez Multimedia. Warunki dalszej współpracy strony miały omówić na spotkaniach trójstronnych w składzie zarząd spółdzielni – TOYA - Multimedia (k-ty 622-633). Przesłuchiwani w Urzędzie Prezesa spółdzielni potwierdzili, że takie spotkania się odbyły (dowód: protokoły z przesłuchań - k-ty. 171-174).

(8)29-30 kwietnia 2002 r.

TOYA i Multimedia wypowiedziały z dniem 31 maja 2002 r. zarządom spółdzielni mieszkaniowych umowy na budowę i eksploatację sieci kablowej (k. 624) i abonentom umowy na świadczenie usług dostarczania sygnału radiowo-telewizyjnego za pośrednictwem sprzedanej sieci kablowej (k-ty 636-637 k-ty 909- 926).

(9) 1 maja 2002 r.

Multimedia wprowadziły ujednolicony Cennik Usług Telewizji Kablowej (k 1243). Ceny były uzależnione od rodzaju pakietu programów i wynosiły odpowiednio: 3,99zł, 21,99zł, 29,99zł. Jednocześnie Multimedia zapowiedziały wzrost cen od 1 stycznia 2003r. w tym pakiet socjalny bez zmian 3,99 zł, a pozostałe pakiety odpowiednio 24,99zł, 32,99 zł (k.1247). Na dzień 31 marca 2002 r. ceny pakietów wynosiły: 5,99zł, 14,99 zł, 16,99zł.

Ceny pakietów programów dostarczanych w ramach usług TOYA pozostały bez zmian i wynosiły odpowiednio pakiet socjalny 4,99 zł, pozostałe pakiety: 18,90 zł, 29,90 zł.

W dniu 8 lipca 2002 r. Urząd zawiadomił strony o wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy oik (k. 2). W dniu 30 lipca 2002 r. wpłynęły wyjaśnienia TOYA, a w dniu 31 lipca 2002 r. wyjaśnienia Multimedia (k-ty 236-252). Urząd przeprowadził dowody z badania dokumentów, z kontroli, z przesłuchania świadków oraz z analizy skarg i wniosków konsumentów.

II. Wyjaśnienia.

(1) TOYA stwierdziła, że celem sprzedaży i przekazania Multimediom do użytkowania sieci kablowych było dążenie do zakończenia trwających sporów. TOYA poinformowała, że objęta transakcją sprzedaży sieć kablowa w dzielnicy Bałuty w Łodzi na osiedlu Żubardź była przedmiotem sporu sądowego pomiędzy operatorami o prawa własności sieci. Do sporów sądowych pod zarzutem stosowania czynów nieuczciwej konkurencji dochodziło także przy rozbudowie przez operatorów sieci kablowej na terenie dzielnicy Śródmieście w Łodzi (akta tych spraw na wniosek pełnomocników włączono do akt sprawy (k-ty 799-906). W konsekwencji zawartych umów sprzedaży strony wycofały sprawy z sądów. Powództwa stały się bezprzedmiotowe, gdyż kompromis został osiągnięty w drodze pozasądowej. Jednoczesne zawarcie przez TOYA i Multimedia (tajemnica przedsiębiorstwa) zakończyło spory na tle nieuczciwej konkurencji. Postanowienia umów w tej sprawie są zdaniem TOYA zgodne z preambułą, art. 3, ust. 1 i art. 16 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu czynów nieuczciwej konkurencji.

TOYA stwierdziła, że dokonane transakcje nie doprowadziły do eliminacji, ograniczenia lub naruszenia w inny sposób konkurencji na rynku. Przeciwnie, na obszarach działania TOYA i Multimedia jest konkurencja ze strony licznych stowarzyszeń telewizji kablowej, które oferują znacznie niższe ceny usług. Istotnymi konkurentami obydwu operatorów są także operatorzy platformy cyfrowej. Fakt istnienia realnej konkurencji na tym rynku TOYA potwierdziła dowodami z korespondencji prowadzonej z Zarządem Spółdzielni Mieszkaniowej im. Władysława Jagiełły w Łodzi, którą włączono do materiału dowodowego (k-ty 233-235). Treść pism wskazuje na rywalizację operatorów o abonentów.

(2) Multimedia w złożonych wyjaśnieniach także stwierdziły, że umowy zawarte z TOYA nie doprowadziły do ograniczenia lub naruszenia w inny sposób konkurencji na rynku. Na łódzkim rynku występuje konkurencja ze strony innych telewizji kablowych, podobnie wskazano na stowarzyszenia telewizji kablowej, a także na spółkę Bał-Sat s.c. w Łodzi (k-ty 228- 230). Zdaniem Multimedia konkurencja ze strony stowarzyszeń telewizji kablowej jest tak istotna, że zawarcie przez przedsiębiorców skutecznego porozumienia ograniczającego konkurencję na tym rynku jest niemożliwe.

Wyjaśniając cel zawarcia umów, których konsekwencją była zmiana własności sieci Multimedia wskazała na przesłanki ekonomiczne. Sprzedaż i kupno sieci były opłacalne. Sieci sprzedane przez Multimedia przynosiły straty i były nieprzystosowane do świadczenia usług dostępu do internetu. Środki uzyskane z tej sprzedaży pozwoliły na kupno sieci przystosowanej do świadczenia tej usługi. Dodatkowym czynnikiem, który miał wpływ na podjęcie decyzji były spodziewane oszczędności eksploatacyjne. Dalsze wyjaśnienia dotyczące motywów zawarcia umowy o współdziałaniu były kopią pisma TOYA w tej sprawie.

- (3) TOYA i Multimedia poinformowały, że pomimo przeprowadzonych transakcji kupna-sprzedaży sieci były tereny, na których nadal wspólnie świadczyły usługi. Były to osiedla-wspomniana wyżej Spółdzielnia Mieszkaniowa Wł. Jagiełły, Spółdzielnia Mieszkaniowa Klonowa, Spółdzielnia Mieszkaniowa Osiedle Młodych, Administracja Nieruchomości Łódź Polesie - Konstanyńska (k-ty 254-258 i k-ty 291-292). Potwierdzało to istnienie konkurencji pomiędzy operatorami na lokalnym rynku łódzkim. Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi konkurencji był brak prawnych barier wejścia na rynek usług telekomunikacyjnych. Żaden zarządca zasobów mieszkaniowych i operator telekomunikacyjny nie ma prawa odmówić udostępnienia nieruchomości operatorowi telewizji kablowej, który chce świadczyć usługi na zlecenie mieszkańców.
- (4) Przesłuchania świadków, w tym akwizytorów i kierowników Biur Obsługi Klienta obu operatorów (k-ty 160, 210-12, 293-311), prezesów zarządów spółdzielni mieszkaniowych i gestorów innych zasobów mieszkaniowych na terenie Łodzi (k-ty 161-209), analiza skarg i wniosków konsumentów, a także kontrole przeprowadzone w siedzibach operatorów (k-ty 6-9, 58-155, 1167-1228, 1230-1260) wskazały, że w okresie objętym postępowaniem zanotowano wyłącznie nieliczne i pojedyncze przypadki występowania klientów o zmianę operatora w Łodzi, w tym na obszarach objętych sprzedażą sieci. Brak było dowodów, że operatorzy odmawiali lub odmówiliby przyłączenia do sieci abonentów w ilości opłacalnej dla obu stron z punktu widzenia ekonomicznego. Operatorzy wskazywali, że nie są zainteresowani budową przyłącza i sieci dla jednego abonenta na terenach, na których nie mają własnej sieci, nawet jeśli jest to technicznie możliwe.

B. Ustalenia.

I. Rynek właściwy.

Definicja rynku produktu i rynku terytorialnego nie jest sporna pomiędzy Urzędem a stronami postępowania TOYA i Multimedia. Rynkiem właściwym w sprawie jest łódzki rynek zbytu usług telewizji kablowej i usług dostępu do internetu w sieci telewizji kablowej. Usługa zbytu telewizji kablowej i dostępu do internetu w sieci telewizji kablowej jest świadczona za pośrednictwem należących do usługodawcy stacji czołowych, sieci optycznych, sieci magistralnych i sieci budynkowych oraz gniazd sieciowych. Sieci te są prowadzone w studzienkach i kanałach będących własnością operatora lub dzierżawionych odpłatnie od Telekomunikacji Polskiej S.A. i innych operatorów kablowych. TOYA i Multimedia posiadały zezwolenia na zakładanie i używanie urządzeń sieci kablowej odbioru zbiorowego programów telewizyjnych i radiofonicznych na terenie Łodzi.

II. Uczestnicy rynku.

- (1) Na rynku właściwym na koniec 2002 r. usługi telewizji kablowej świadczyły oprócz TOYA i Multimedia, Bał-Sat s. c. w Łodzi, UPC Telewizja Kablowa Spółka z o.o. w Warszawie, Przedsiębiorstwo Usług Radiotechnicznych i Telewizyjnych ZURT-Łódź Spółka z o.o. w Łodzi (podmiot zależny od TOYA) i 19 stowarzyszeń telewizji kablowej z siedzibą w Łodzi.
- (2) Konkurentami operatorów telewizji kablowej byli operatorzy platform cyfrowych Canal+Cyfrowy Spółka z o.o. w Warszawie i Polsat Cyfrowy S.A. w Warszawie, oraz

18,90 zł.	POLSAT, TVN, TVN 7, POLSAT 2, TV Puls, Polonia 1, TV 4, VIVA. Istnieje możliwość wykupienia Canal+ i HBO.	Cena 21,99 zł	POLSAT, TVN, TVN 7, POLSAT 2, TV Puls, Polonia 1, TV 4, VIVA PL, Istnieje możliwość wykupienia Canal+ i HBO, Canal+Żółty, Canal+Niebieski.
Pakiet Podstawowy Cena 29,90 zł.	Łącznie 59 programów w tym wszystkie z poprzednich pakietów oraz polskie FOX KID, Reality TV, Niepokalanów 2, EUROSPORT, TMT, MTV PL., Trawel & Adventure, Mini-Max, Animal Planet, Diskowery, Romantica, Ale Kino, TELE 5, Planete, Discovery Civilisation, SCI TREK, National Geographic.	Pakiet C Cena 29,99 zł.	Łącznie 62 programy w tym wszystkie z poprzednich pakietów oraz polskie Hallmark, TVN 24, FOX KID, Reality TV, Niepokalanów 2, POLSAT SPORT, MTV PL., Mini-Max, Animal Planet, Diskowery, Romantica, TELE 5, Planete, Discovery Civilisation, Discovery Trawel, SCI TREK, National Geographic.
Koszty podłączenia	- domy jednorodzinne, kamienice oraz osoby prawne od 300,00 zł. do 1000,00 zł. - bloki pakiet socjalny 75,00 zł, pozostałe pakiety 198,00 zł.	Koszty podłączenia	- zabudowa wielorodzinna 99,00 zł, - zabudowa jednorodzinna minimum 400,00 zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TOYA i MULTIMEDIA POLSKA za 2002 r.

W roku 2003 opłaty za wszystkie pakiety wzrosły poza pakietami socjalnymi..

Tabela nr 2
Oferta programowa i cenowa platform cyfrowych na koniec 2002 r.

Opłaty	Cyfra +	Opłaty	Polsat Cyfrowy
Pakiet Mini-tematyczny. Cena Opłata miesięczna 20,00 zł. + 10,00 zł. za najem sprzętu oraz jednorazowa opłata 299 zł. za aktywację.	TVP 1, TVP 2, TV Polonia, TV 7 oraz ponad 100 innych niekodowanych telewizyjnych i radiowych kanałów cyfrowych	Pakiet podstawowy Cena. Opłata miesięczna 29,90 zł. + 14,10 zł. za udostępnienie dekodera oraz jednorazowa opłata 99 zł. za aktywację. Klient musi posiadać własną antenę satelitarną.	TVP 1, TVP 2, TV Polonia, TVN, TVN 7, TV Plus, Tele 5, Polsat, Polsat 2, Sport, Tele Uniwersytet, INFO, WIWA, Club, Planete, Discovery (4 rodzaje) Carton Network, TCM, Fox Kids, Cinema, Reality TV, Onyx oraz 44 kanały obcojęzyczne i programy radiowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez platformy cyfrowe.

- do końca 2001 r. Polsat Cyfrowy oferował odbiorcom dwa pakiety w cenie 10 zł i 25 zł.

- w 2003 r. opłaty za pakiety platform cyfrowych nie uległy zmianie.

III. Udział operatorów w rynku właściwym.

(1) Udziały na koniec 2001 r. w rynku właściwym mierzone ilością aktywnych gniazd w sieci telewizji kablowej wnosily:

TOYA (łącznie z podmiotem zależnym)	(tajemnica przedsiębiorstwa) %
Multimedia	(tajemnica przedsiębiorstwa) %
stowarzyszenia i spółdzielnie	(tajemnica przedsiębiorstwa) %,
platformy cyfrowe	(tajemnica przedsiębiorstwa) %,
inne spółki prawa handlowego i cywilnego	(tajemnica przedsiębiorstwa) %.

(2) Transakcja sprzedaży sieci dokonana przez TOYA i Multimedia nie spowodowała istotnej zmiany wartości udziałów w rynku. Operatorzy wymienili sieci o podobnej ilości aktywnych gniazd. Transakcją TOYA objętych było (tajemnica przedsiębiorstwa) lokali (wykorzystanie zdolności w (tajemnica przedsiębiorstwa) %), (tajemnica przedsiębiorstwa) gniazd, usługa świadczona była w pakietach: podstawowy (tajemnica przedsiębiorstwa) %, mini (tajemnica przedsiębiorstwa) %, socjalny (tajemnica przedsiębiorstwa) % i dostępu do internetu: (tajemnica przedsiębiorstwa) abonentów + (tajemnica przedsiębiorstwa) abonentów w trakcie podłączania (dowód umowa par. 1 pkt 2- k. 678). Transakcją Multimedia objętych było (tajemnica przedsiębiorstwa) lokali (zdolności wykorzystane w (tajemnica przedsiębiorstwa) %), (tajemnica przedsiębiorstwa) gniazd, w pakietach: podstawowy (tajemnica przedsiębiorstwa) %, mini (tajemnica przedsiębiorstwa) % , socjalny (tajemnica przedsiębiorstwa) % (dowód umowa -k.758).

C. Urząd zważył.

Art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o okik stanowi, że zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające na podziale rynków zbytu lub zakupu.

Art. 4 pkt 4 a ustawy o okik stanowi, że przez pojęcie porozumienia rozumie się umowy zawierane między innymi, między przedsiębiorcami. Umowa kupna-sprzedaży sieci kablowej zawarta w dniu 23 kwietnia 2002 r. pomiędzy TOYA a Leasing Fabryczny Spółka z o.o. w Lublinie, Umowa sprzedaży sieci kablowej zawarta w dniu 23 kwietnia 2002 r. pomiędzy Multimedia Sieci Spółka z o.o. w Kaliszu a MIK-ELE PLUS Spółka z o.o. w Łodzi, Umowa dostawy programu lokalnego i dwóch programów planszowych z dnia 23 kwietnia 2002 r zawarta pomiędzy TOYA a Multimedia, Umowa dzierżawy sieci kablowej z dnia 24 kwietnia 2002 r. zawarta pomiędzy MIK-ELE PLUS Spółka z o.o. w Łodzi i TOYA spełniają przesłankę definicji porozumienia, o którym mowa w tym artykule ustawy.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że wyżej wymienione umowy zawarte zostały w celu uwzględniającym interesy ekonomiczne stron umowy. Korzyści z dokonanej transakcji były także w odpowiedniej części udziałem konsumentów-abonentów telewizji kablowej. Abonenci Multimedia uzyskali dostęp do internetu , abonenci Toya szanse na sfinansowanie modernizacji sieci. Zawarte umowy nie spowodowały wyeliminowania, ograniczenia lub naruszenia w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Na rynku działają konkurencyjni operatorzy telewizji kablowej, przy istotnej realnej i potencjalnej konkurencji operatorów platform cyfrowych. Prawa konsumentów nie zostały naruszone. Ceny usług telewizji kablowej TOYA nie zmieniły się po zawarciu transakcji, a wzrost cen w roku 2003 był granicach działania czynników obiektywnych. Ceny usług Multimedia zostały wyrównane dla wszystkich abonentów w Łodzi i nie wzrosły ponad poziom cen ukształtowany w warunkach konkurencji na rynku przed dokonaniem kontrolowanej transakcji. Brak przykładów odmowy zawarcia umów o przyłączenie do sieci na terenach objętych kontrolowanymi transakcjami sprzedaży sieci nie daje podstaw do uznania, że miało miejsce antykonkurencyjne porozumienie TOYA i Multimedia polegające na podziale rynku zbytu usług. W związku z tym nie została spełniona przesłanka art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o okik, że celem lub skutkiem zawartych umów było wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ustawy o okik od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury
Iwona BIELSKA

Otrzymują:

1. Adwokat Sybilla Anna Graczyk
Pełnomocnik
„TOYA” Spółka z o.o. w Łodzi
Kancelaria Adwokacka
ul. Żurawia 7/9
91-455 Łódź
2. Adwokat Marek Tadeusiak
Pełnomocnik
„MULTIMEDIA POLSKA” Spółka z o.o.
z siedzibą w Gdyni
Kancelaria Adwokacka Prawa Konkurencji
ul. Żurawia 7/9
91-455 Łódź